

være berettiget, men som der nu neppe er nogen Anledning til at gjenoptage.

Brock: Jeg tænker, at det høie Thing er mig takskyldig, fordi jeg ikke i mine to tidligere Foredrag har indladt mig paa Servitutens almindelige Natur og Væsen og en Udsvikling af samme. Jeg har kun søgt at gaae ind paa det her foreliggende Retsforholds Væsen, og jeg har med den ærede Ordfører været enig i, at al Analogisering fra almindelige Servitutforhold var Noget, som man i Grunden ikke havde at gjøre med i denne Sag, men at der her forelaa et Spørgsmaal om en legal Indskrænkning i de paa gjældende Eieres Ret til at opføre Bygninger, der var af ganske samme Natur som de for Kjøbenhavns og andre Byers Vedkommende i Byggeloven foreliggende legale Indskrænkninger i de paa gjældende Eieres Ret til at bygge paa en vis Maade. Og jeg skal derfor ogsaa med Hensyn til de Bemærkninger, som det ærede Medlem (Fischer) i saa Henseende rettede til mig, kun svare, at der i Almindelighed ingen Tvivl er om, at, naar det Diemed, som har staaet en Servitut, ophører, ophører ogsaa Servituten. Der kan vel i privatretlige Forhold være Tale om, at Tilstanden kan blive hvilende; men, hvis vi i det her foreliggende Forhold virkelig vilde opstille en Sammenligning med privatretlige Servituter, vilde der jo dog slet ikke kunne være Tale om, at Servituten vil blive hvilende, thi Fæstningen, i hvis Interesse denne Hvilen skulde finde Sted, forsvinder jo, og hvad Servituten angaaer, da vil man jo selvfølgelig have den. Det er jo dette, man tilhyder; man vil ikke lade den hvile, men man vil ophæve den, saaledes at man faaer Penge derfor. — Forsaabt den ærede Ordfører gjorde et Par Bemærkninger om den nu bestaaende Pragis med Hensyn til Byggefriheden for de omspurgte Grundelere, skal jeg dog ikke undlade endnu at ytre, at hidtil have de militære Autoriteter naturligvis ikke tilladt sig at aflaae noget Byggeandragende uden at paaberaabe sig de militære Hensyn, og at Landets høieste Ret, hvis Dom i en af mig i sin Tid ført Sag jeg troer, at den ærede Ordfører omtalte, naturligvis ikke har stadfæstet anden Virksomhed

fra Administrationens Side end den, der saaledes er begrundet i militaire Hensyn. Det var saadanne Hensyn, som man under hiin Høiesteretsdag gjorde gjældende imod den private Eier, men fremtidigt vilde jo dog militaire Hensyn ikke kunne gjøres gjældende, naar der ikke længer eksisterer Fæstningsværker, og derfor maae de forandrede Forhold nødvendigvis medføre en forandret Pragis. Den ældre Pragis vil ikke længere have det allerringeste Grundlag for sin Eksistens; den kan ikke vedblive at bestaae, men en ny maa indføres. Men jeg skulde da troe, at det var naturligt, om man vendte tilbage til den Tingenes Tilstand, for hvilken vi have Regler i de tidligere Love, under hvilken man sagde til Enhver: „Naar ikke militaire Hensyn forbyde det, saa byg, i Fald alv Bindingsværksbygninger!“

Krigsministeren: Den ærede sidste Taler har med stor Bestemthed erklæret, at der ikke var blevet givet de Eiere indenfor Demarcationslinien, hvem der paaligger Indskrænkning i Byggefrihed, nogen Erstatning derfor. Nu har det jo været indrømmet fra alle Sider, at det ikke kan have nogen afgjørende Betydning med Hensyn til dette Spørgsmaal, om en saadan Erstatning er givet eller ikke. Jeg skal derfor ikke gaae dybt ind paa denne Sag; den ærede sidste Taler har jo ogsaa kun opstillet en Paastand, uden at bevise den, og jeg troer meget godt at kunne nøies med at gjøre den modsatte Paastand, idet nemlig de Undersøgelser, jeg har havt Leilighed til at anstille, have overbevist mig om, at det er i høi Grad sandsynligt, at der under en eller anden Form har været givet Erstatning for disse Indskrænkninger. Den ærede sidste Taler siger, at Erstatningen er en Chimaire; ja, man har ogsaa kaldet Guld en Chimaire; men jeg troer, at der næsten i alle Tilfælde har været givet en meget værdifuld Erstatning, og naar den ærede sidste Taler selv omtalte, at Eierne have faaet Erstatning ved andre Vorder for de Giendomme, de kom til at opgive, saa ligger deri jo en Anthydning af, at der har været givet Erstatning, at i det Hele taget det Hensyn har gjort sig gjældende, at man burde erstatte Eierne det, man berøvede dem; men, som sagt, dette